

Emléktábla avatás

Torma Zsófia régész nő tiszteletére Szászvároson

2023. november 22-én 14 órakor régen várt esemény zajlott Szászvároson Torma Zsófia háza előtt, amelyben a régész nő 1861-től 1899-ben bekövetkezett haláláig lakott, a ház címe akkoriban Főtér 24. volt.

Itt tartotta, rendezte, osztályozta hatalmas, húszezernél is több darabot számláló gyűjteményét, így ez a ház lett Szászváros első múzeuma. Ez a gyűjtemény Európa máig legjelentősebb újkőkori anyagát tartalmazza, halála után a kolozsvári Múzeumba került.

A régész nő házát az örökösök eladták, többször cserélt gazdát, 2004-ben pedig emléktáblát helyeztek el rajta. Az új tulajdonos felújítás ürügyén levette a táblát és azóta sem helyezi vissza. A város hagyományokat őrző közössége, élükön Fülöp Júlia helytörténésszel folyamatosan kérte a tulajdonost és a városvezetést a tábla visszahelyezésére. 2012-ben, ottjártunk után Szakács Gáborral mi is Kárpát-medencei szervezetekhez fordultunk a visszahelyezés érdekében.

Fülöp Júlia gyermekei, Katalin és Béla lankadatlanul folytatták édesanyjuk szervező munkáját ez ügyben. Továbbá Dr. Madarassy Enikő, erdélyi születésű fizikus a polgármesterhez, a XII. kerületi Örmény Önkormányzat Hegedűs Anita elnökletével pedig a szászvárosi RMDSZ-t kereste meg ebben az ügyben.

A 19 éve indított folyamodványok eredményeként örömmel

olvashattuk Fülöp Béla és Tomesc sz. Fülöp Katalin Meghívóját az avatásra.

A tábla szövegéből három nyelven, magyarul, románul, angolul olvasható: *„Ebben az épületben lakott TORMA ZSÓFIA 1861 – 1899. Az első régésznő Közép és Kelet Európából.*

Románul olvasható, hogy kik készítették a táblát: *Gyulafehérvár 1918 Alapítvány, a Szászvárosi Ferences Római-Katolikus Plébánia és a Szászvárosi Református Egyházközség, a Szászvárosi Önkormányzat Romániai Magyar Demokratikus Szövetsége, a Szászvárosi Önkormányzat, Városháza.*

A két évszám nem a régésznő születésének és halálának évszáma, hanem ebben az időszakban élt az épületben.

Az avatást Fülöp Béla főszervező nyitotta meg beszédével. A Castellum Alapítvány részéről (Erdélyi Magyar Történelmi Családok Szervezete) beszédet tartott Torma Miklósné Dr. Rácz Katalin, valamint Ugron Győző főtitkár és koszorút helyeztek el. Torma Zsófiáról való emlékezésében Dr. Rácz Katalin méltatta Fülöp Júlia helytörténész szervező munkáját is.

A Gyulafehérvár 1918 Alapítvány is megkoszorúzta a táblát. Beszédet tartott még Széll Lőrinc, az RMDSZ Hunyad megyei alispánja, Kádár Sándor katolikus plébános atya pedig megáldotta a táblát.

Köszönjük a tájékoztatást Fülöp Katalinnak.

Adja a Jóisten, hogy Torma Zsófia példaképpé váljon a fiatalság előtt és jelentőségét az akadémiai tudományosság is elismerje.

Friedrich Klára – Szakács Gábor

Fkép: Dan Orghici Face-book

Torma Miklósné Dr. Rácz Katalin beszédét tartja. Bal oldalán: Fülöp Béla, jobb oldalán: Ugron Győző